Projektas XIIIP-685(3)

LIETUVOS RESPUBLIKOS PSICHOLOGŲ PRAKTINĖS VEIKLOS ĮSTATYMAS

2019 m. d. Nr.
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato psichologo kvalifikacijos įgijimo sąlygas, psichologų praktinės veiklos licencijavimo tvarką, psichologų praktinės veiklos sąlygas, psichologų teises ir pareigas, Lietuvos psichologų sąjungos (toliau – Sąjunga) funkcijas, valdymo, veiklos ypatumus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Prižiūrima psichologo praktinė veikla** – šio įstatymo ir kitų teisės aktų reglamentuojama psichologo, neturinčio galiojančios psichologo praktinės veiklos licencijos, praktinė veikla, atliekama prižiūrint psichologui supervizoriui.

2. **Psichologas** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijęs psichologo kvalifikaciją.

3. **Psichologas supervizorius** – psichologas, turintis galiojančią psichologo praktinės veiklos licenciją ir ne mažesnį kaip trejų metų praktinio darbo stažą psichologų profesinės veiklos srityje, įrašytas į psichologų praktinės veiklos licencijavimo institucijos sudarytą psichologų supervizorių sąrašą ir pagal kompetenciją tam tikroje psichologų praktinės veiklos srityje galintis prižiūrėti psichologo praktinės veiklos licencijos siekiančio psichologo praktinę veiklą.

4. **Psichologinių paslaugų gavėjas** – asmuo ar grupė asmenų, kuriems psichologas, atlikdamas psichologo praktinę veiklą, teikia psichologines paslaugas.

5. **Psichologo praktinė veikla** – šio įstatymo ir kitų teisės aktų reglamentuojama galiojančią psichologo praktinės veiklos licenciją turinčio psichologo profesinė veikla pagal įgytą kvalifikaciją ir kompetenciją, apimanti psichologinį įvertinimą ir testavimą, psichologinę ekspertizę, psichologinį konsultavimą, psichoterapinių metodų ir psichologinės intervencijos taikymą, psichologo šviečiamąją ir prevencinę veiklą.

6. **Psichologo praktinės veiklos sritis** – psichologo praktinės veiklos licencijoje įrašyta atskira psichologų profesinės veiklos sritis.

7. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė, Europos ekonominės erdvės valstybė ir Šveicarijos Konfederacija.

II SKYRIUS
REIKALAVIMAI PSICHOLOGO PRAKTINĖS VEIKLOS LICENCIJAI GAUTI. PSICHOLOGAS SUPERVIZORIUS

3 straipsnis. Psichologo kvalifikacijos įgijimas

1. Psichologai rengiami Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo ir aukštųjų mokyklų nustatyta tvarka.

2. Psichologo kvalifikacija įgyjama baigus universitetines psichologijos studijų krypties psichologijos bakalauro ir psichologijos magistro studijas arba vientisąsias universitetines psichologijos krypties studijas, arba Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstant kaip lygiavertį užsienyje ar Lietuvoje įgytą išsilavinimą.

4 straipsnis. Reikalavimai psichologo praktinės veiklos licencijai gauti

1. Prižiūrima psichologo praktinė veikla atliekama įgijus psichologo kvalifikaciją ir teikiant ne mažesnės kaip 1 500 valandų trukmės psichologo praktinės veiklos paslaugas tam tikroje psichologų profesinės veiklos srityje. Prižiūrimos psichologo praktinės veiklos tam tikroje psichologų profesinės veiklos srityje metu turi būti atlikta ne mažiau kaip 50 valandų trukmės individualių psichologo praktinės veiklos licencijos siekiančio psichologo konsultacijų su psichologu supervizoriumi arba ne mažiau kaip 100 valandų trukmės tokių konsultacijų dirbant grupėje. Individualios konsultacijos vyksta psichologui supervizoriui dirbant su vienu prižiūrimą praktinę psichologo veiklą atliekančiu psichologu, grupinės konsultacijos atveju psichologas supervizorius ir keli prižiūrimą psichologo praktinę veiklą atliekantys psichologai dirba kartu grupėje.

2. Atlikus prižiūrimą psichologo praktinę veiklą, išduodamas tai patvirtinantis pažymėjimas.

3. Prižiūrimos psichologo praktinės veiklos metu psichologas turi visas teises ir pareigas kaip psichologo praktinės veiklos licenciją turintys psichologai, taip pat privalo Sąjungos valdybos nustatyta tvarka reguliariai aptarti savo profesinę veiklą su psichologu supervizoriumi.

4. Psichologas, norėdamas gauti psichologo praktinės veiklos licenciją, prižiūrimą psichologo praktinę veiklą tam tikroje psichologų profesinės veiklos srityje turi atlikti per penkerius metus, neįskaitant gimdymo ir vaiko priežiūros atostogų. Per šį laiką neatlikus

prižiūrimos psichologo praktinės veiklos, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prižiūrimos praktinės veiklos valandos skaičiuojamos iš naujo.

5. Prižiūrima psichologo praktinė veikla gali būti atliekama įstatymų nustatyta tvarka bet kuria veiklos forma.

6. Prižiūrimos psichologų praktinės veiklos tvarką ir šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pažymėjimo išdavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, suderinusi su Sąjunga.

5 straipsnis. Psichologas supervizorius

1. Prižiūrima psichologo praktinė veikla tam tikroje psichologų profesinės veiklos srityje atliekama prižiūrint tos psichologų profesinės veiklos srities psichologui supervizoriui, įrašytam į psichologų supervizorių sąrašą.

2. Psichologas gali būti įrašytas į psichologų supervizorių sąrašą, jeigu jis:

1) turi galiojančią psichologo praktinės veiklos licenciją;

2) turi ne mažesnį kaip trejų metų praktinio darbo stažą psichologų profesinės veiklos srityje;

3) yra susipažinęs su Sąjungos parengta prižiūrimos profesinės praktikos organizavimo tvarka;

4) pateikia prašymą įrašyti į psichologų supervizorių sąrašą;

3. Psichologas laikomas įrašytu į psichologų supervizorių sąrašą kitą dieną po šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus patvirtinančių dokumentų pateikimo Psichologų licencijavimo komisijai (toliau – Licencijavimo komisija) dienos.

4. Jeigu paaiškėja, kad psichologas, įrašytas į psichologų supervizorių sąrašą, neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, jis išbraukiamas iš šio sąrašo Licencijavimo komisijos sprendimu. Licencijavimo komisijos sprendime dėl psichologo išbraukimo iš psichologų supervizorių sąrašo turi būti nurodyta, kokių šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų psichologas neatitinka ir šio sprendimo apskundimo tvarka.

III SKYRIUS
PSICHOLOGŲ PRAKTINĖS VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

6 straipsnis. Psichologų praktinės veiklos sąlygos

1. Psichologų praktinė veikla yra licencijuojama veikla.

2. Psichologo praktine veikla Lietuvos Respublikoje gali verstis psichologas, turintis galiojančią psichologo praktinės veiklos licenciją (toliau šiame skyriuje – licencija).

3. Licencija išduodama psichologui, įgijusiam šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytą psichologo kvalifikaciją ir šio įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka atlikusiam prižiūrimą psichologo praktinę veiklą.

4. Licencija išduodama pagal įgytą psichologo kvalifikaciją ir atliktą prižiūrimą psichologo praktinę veiklą tam tikroje psichologų profesinės veiklos srityje. Psichologų profesinės veiklos sritis nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Psichologo praktinė veikla gali būti atliekama įstatymų nustatyta tvarka bet kuria veiklos forma.

6. Psichologo praktinė veikla atliekama vadovaujantis šiuo įstatymu, Psichologų profesinės etikos kodeksu ir kitais teisės aktais.

7 straipsnis. Psichologų praktinės veiklos licencijavimas

1. Psichologų praktinės veiklos licencijavimo institucija yra Sąjunga.

2. Licencija išduodama neterminuotam laikui.

3. Asmuo, ketinantis verstis psichologo praktine veikla, Licencijavimo komisijai pateikia deklaraciją (pranešimą) ir dokumentus, patvirtinančius atitiktį šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams.

4. Užsienio valstybėse išduoti dokumentai Licencijavimo komisijai teikiami išversti į lietuvių kalbą.

5. Laikoma, kad licencija išduota, ir šio įstatymo reikalavimus atitinkantis asmuo įgyja teisę verstis psichologo praktine veikla kitą dieną po deklaracijos (pranešimo) pateikimo Licencijavimo komisijai dienos arba nuo deklaracijoje (pranešime) nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė negu kita diena po deklaracijos (pranešimo) pateikimo Licencijavimo komisijai dienos.

6. Jeigu paaiškėja, kad asmens pateiktoje deklaracijoje (pranešime) pateikta netiksli, neišsami (ne visa) informacija, klaidingi duomenys, tačiau šie trūkumai nėra tokie, dėl kurių būtų galima pripažinti, kad asmuo neatitinka šiame įstatyme nustatytų licencijos išdavimo sąlygų, jis informuojamas apie nustatytus trūkumus ir nustatomas ne ilgesnis kaip 30 dienų šių trūkumų pašalinimo terminas. Kol trūkumai šalinami, licencijos galiojimas nestabdomas ir nenaikinamas.

7. Vyriausybė tvirtina Psichologų praktinės veiklos licencijavimo taisykles (toliau – Taisyklės).

8 straipsnis. Licencijos galiojimo sustabdymas ir sustabdymo panaikinimas

1. Licencijos galiojimas sustabdomas:

1) licencijos turėtojo prašymu;

2) kai licencijai gauti kartu su deklaracija (pranešimu) pateikti ne visi arba netinkamai įforminti dokumentai ir (ar) juose pateikta ne visa ir (ar) netiksli informacija, išskyrus atvejus, kai trūkumai nėra tokie, dėl kurių būtų galima pripažinti, kad asmuo neatitinka šiame įstatyme nustatytų licencijos išdavimo sąlygų;

3) kai per Licencijavimo komisijos nustatytą terminą nepašalinami deklaracijos (pranešimo) trūkumai ir (arba) Licencijavimo komisijai nepranešama apie šių trūkumų pašalinimą 7 straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju;

4) kai teismas priima sprendimą dėl psichologo laikino nušalinimo nuo pareigų ar laikino teisės verstis psichologo praktine veikla sustabdymo;

5) kai Sąjungos Etikos komitetas (toliau – Etikos komitetas) pateikia Licencijavimo komisijai išvadą, kad licencijos turėtojas pažeidė Psichologų profesinės etikos kodekso nuostatas, ir siūlymą sustabdyti licencijos galiojimą;

6) kai Licencijavimo komisija, pradėjusi nagrinėti licencijos galiojimo panaikinimo klausimą, priima sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą.

7) kai psichologas nekelia kvalifikacijos Sąjungos nustatyta tvarka.

2. Licencijavimo komisija sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 punktuose nustatytais pagrindais priima nedelsdama. Apie priimtą sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą Licencijavimo komisija per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos raštu praneša licencijos turėtojui ir psichologines paslaugas teikiančio juridinio asmens, su kuriuo licencijos turėtojas yra susijęs darbo santykiais, vadovui arba jo įgaliotam atstovui, nurodydama licencijos galiojimo sustabdymo pagrindą ir terminą. Vykdydamas Licencijavimo komisijos sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą, juridinio asmens, su kuriuo licencijos turėtojas yra susijęs darbo santykiais, vadovas privalo licencijos galiojimo sustabdymo laikotarpiu nušalinti licencijos turėtoją nuo pareigų Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka.

3. Licencijos galiojimo sustabdymo terminas negali būti ilgesnis kaip vieni metai, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytus atvejus.

4. Licencijavimo komisija, priėmusi sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą, šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša licencijos turėtojui apie nustatytus trūkumus ir nurodo šių trūkumų pašalinimo terminą. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip 90 dienų nuo sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą išsiuntimo licencijos turėtojui dienos.

5. Sustabdžius licencijos galiojimą, licencijos turėtojas negali verstis psichologo praktine veikla.

6. Licencijos turėtojas, norėdamas atnaujinti licencijos, kuri buvo sustabdyta šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju galiojimą, pateikia Licencijavimo komisijai pareiškimą dėl veiklos atnaujinimo.

7. Kai psichologas pateikia dokumentus, įrodančius, kad išnyko licencijos galiojimo sustabdymo pagrindai ir (ar) pašalinti Licencijavimo komisijos nurodyti trūkumai, per 30 dienų nuo dokumentų gavimo dienos Licencijavimo komisijos sprendimu panaikinamas licencijos galiojimo sustabdymas.

9 straipsnis. Licencijos galiojimo panaikinimas

1. Licencijos galiojimas panaikinamas:

1) licencijos turėtojo prašymu;

2) kai įsiteisėja teismo sprendimas uždrausti licencijos turėtojui verstis psichologo praktine veikla;

3) kai per Licencijavimo komisijos nustatytą terminą nepašalintos ar neišnyko priežastys, dėl kurių buvo sustabdytas licencijos galiojimas;

4) kai paaiškėja, kad licencijai gauti pateikti suklastoti dokumentai ar pateikti dokumentai, kuriuose nurodyti klaidingi ir (ar) tikrovės neatitinkantys duomenys;

5) kai Etikos komitetas pateikia Licencijavimo komisijai išvadą, kad licencijos turėtojas pažeidė Psichologų profesinės etikos kodekso nuostatas, ir siūlymą panaikinti licencijos galiojimą;

6) kai, sustabdžius licencijos galiojimą, asmuo toliau verčiasi psichologo praktine veikla;

7) licencijos turėtojui mirus.

2. Asmuo, kurio licencijos galiojimas buvo panaikintas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju, gali bet kada šio įstatymo nustatyta tvarka kreiptis dėl naujos licencijos išdavimo. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais dėl naujos licencijos išdavimo šio įstatymo nustatyta tvarka galima kreiptis, kai išnyksta aplinkybės, dėl kurių licencijos galiojimas buvo panaikintas. Šio straipsnio 1 dalies 4, 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais kreiptis dėl naujos licencijos išdavimo galima ne anksčiau kaip po vienų metų nuo sprendimo panaikinti licencijos galiojimą priėmimo dienos.

3. Licencijavimo komisija sprendimą panaikinti licencijos galiojimą priima ne vėliau kaip per 30 dienų nuo licencijos panaikinimo pagrindų atsiradimo.

4. Išskyrus šio straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytą atvejį, Licencijavimo komisija apie priimtą sprendimą panaikinti licencijos galiojimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos raštu praneša licencijos turėtojui ir psichologines paslaugas

teikiančio juridinio asmens, su kuriuo licencijos turėtojas yra susijęs darbo santykiais, vadovui arba jo įgaliotam atstovui, nurodydama licencijos galiojimo panaikinimo pagrindą ir terminą.

5. Licencijavimo komisija per 3 darbo dienas nuo licencijos galiojimo panaikinimo išbraukia psichologą iš psichologų praktinę veiklą atliekančių psichologų sąrašo.

10 straipsnis. Informacija apie licencijas

Informacija apie licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ir panaikinimą skelbiama Sąjungos interneto svetainėje.

IV SKYRIUS
LIETUVOS PSICHOLOGŲ SĄJUNGOS VALDYMAS

11 straipsnis. Sąjunga

1. Sąjunga yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, įgyvendinantis psichologų savivaldą. Sąjungos, kaip juridinio asmens, teisinė forma yra asociacija.

2. Sąjungos veikla reglamentuojama šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme ir Sąjungos įstatuose. Asociacijų įstatymas taikomas tiek, kiek šiame įstatyme nenustatyta kitaip.

3. Sąjungos nariai yra visi psichologo praktinę veiklą ir prižiūrimą psichologo praktinę veiklą atliekantys psichologai. Sąjungos nustatyta tvarka Sąjungos nariais gali būti ir kiti asmenys.

12 straipsnis. Sąjungos funkcijos

Sąjungos funkcijos:

1) koordinuoti psichologų veiklą;

2) atstovauti psichologų interesams valstybės institucijose, tarptautinėse organizacijose;

3) sudaryti ir tvarkyti psichologo praktinę veiklą atliekančių psichologų, prižiūrimą psichologo praktinę veiklą atliekančių psichologų ir psichologų supervizorių sąrašus, juos skelbti Sąjungos interneto svetainėje;

4) organizuoti psichologų, siekiančių tapti psichologais supervizoriais, profesinės praktikos organizavimo tvarką;

5) gali organizuoti psichologų mokymus;

6) nustatyti prižiūrimos psichologų praktinės veiklos tvarką ir šios veiklos vertinimo tvarką;

7) užtikrinti informacijos apie Sąjungos veiklą viešumą ir prieinamumą;

8) pripažinti užsienyje įgytą psichologo profesinę kvalifikaciją;

9) kitos Sąjungos įstatuose nustatytos funkcijos.

13 straipsnis. Sąjungos organai

1. Sąjungos organai yra:

1) visuotinis Sąjungos narių susirinkimas (toliau – visuotinis susirinkimas);

2) Sąjungos valdyba;

3) vienasmenis vadovas – Sąjungos prezidentas;

4) Etikos komitetas;

5) Licencijavimo komisija;

6) kiti Sąjungos įstatuose nustatyti organai.

2. Tie patys asmenys vienu metu negali būti Sąjungos valdybos, Etikos komiteto ar Licencijavimo komisijos nariais.

14 straipsnis. Visuotinis susirinkimas

1. Visuotinis susirinkimas yra aukščiausiasis Sąjungos organas. Eilinį visuotinį susirinkimą Sąjungos įstatų nustatyta tvarka Sąjungos prezidentas šaukia ne rečiau kaip kas treji metai. Jei per šioje dalyje nustatytą laikotarpį Sąjungos prezidentas nesušaukia eilinio visuotinio susirinkimo, jis šaukiamas Sąjungos valdybos sprendimu. Sąjungos valdybos sprendimu taip pat gali būti šaukiamas ir neeilinis visuotinis susirinkimas.

2. Visuotinis susirinkimas turi teisę:

1) priimti ir keisti Sąjungos įstatus;

2) priimti ir keisti Psichologų profesinės etikos kodeksą;

3) nustatyti Sąjungos nario mokesčio dydį;

4) rinkti Sąjungos valdybą;

5) rinkti ir atleisti Sąjungos vadovą – Sąjungos prezidentą,

6) nustatyti sąnaudomis pagrįstą psichologų praktinės veiklos licencijų išdavimo mokestį;

7) rinkti Etikos komitetą;

8) tvirtinti metinius finansinių ataskaitų rinkinius.

3. Visuotiniame susirinkime sprendžiamojo balso teisę turi visi Sąjungos nariai. Kiekvienas Sąjungos narys visuotiniame susirinkime turi vieną balsą.

4. Visuotinis susirinkimas yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Sąjungos narių. Visuotiniam susirinkimui pirmininkauja Sąjungos prezidentas arba jo pavedimu kitas Sąjungos valdybos narys. Sprendimai priimami visuotiniame susirinkime dalyvaujančių Sąjungos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra Sąjungos

prezidento ar kito Sąjungos valdybos nario – visuotinio susirinkimo pirmininko balsas. Visuotinio susirinkimo protokolus pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius.

5. Jeigu visuotiniame susirinkime nėra kvorumo, Sąjungos įstatų nustatyta tvarka per 30 dienų turi būti sušauktas pakartotinis visuotinis susirinkimas. Šis susirinkimas turi teisę priimti sprendimus neįvykusio visuotinio susirinkimo darbotvarkės klausimais, nesvarbu, kiek pakartotiniame susirinkime dalyvavo Sąjungos narių.

15 straipsnis. Sąjungos prezidentas

1. Sąjungos vienasmenis vadovas – Sąjungos prezidentas yra Sąjungos valdymo organas, kurį renka visuotinis susirinkimas. Sąjungos prezidentas yra Sąjungos valdybos narys ir jai vadovauja.

2. Sąjungos prezidentas turi atitikti šio įstatymo 18 straipsnio 7 dalyje numatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus. Sąjungos prezidentas išrenkamas trejų metų kadencijai. Sąjungos prezidentu asmuo gali būti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

3. Sąjungos prezidentas:

1) organizuoja Sąjungos veiklą;

2) šaukia ir organizuoja visuotinius susirinkimus;

3) šaukia Sąjungos valdybos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

4) priima ir atleidžia iš darbo Sąjungos darbuotojus;

5) atstovauja Sąjungai palaikant santykius su kitais asmenimis ir sudaro su jais sutartis;

6) įstatymų nustatyta tvarka teikia duomenis Juridinių asmenų registrui ir pranešimus Sąjungos nariams apie esminius įvykius, užtikrina informacijos apie Sąjungos veiklą viešumą ir prieinamumą.

4. Sąjungos prezidentas turi:

1) teisę gauti iš Sąjungos narių informaciją, susijusią su Sąjungos veikla;

2) teisę dalyvauti rengiant teisės aktų, reglamentuojančių psichologų profesinę veiklą, projektus;

3) kitas Sąjungos įstatuose nurodytas teises ir funkcijas.

5. Už darbą Sąjungos prezidentui mokama Sąjungos nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Sąjungos valdyba

1. Sąjungos valdyba yra Sąjungos valdymo organas.

2. Sąjungos valdybą renka visuotinis susirinkimas. Sąjungos valdybos nariai renkami trejų metų kadencijai. Sąjungos valdybos sudėtis, valdybos narių rinkimo ir atšaukimo tvarka nustatoma Sąjungos įstatuose.

3. Be Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir Asociacijų įstatyme nustatytų valdymo organų funkcijų, Sąjungos valdyba:

1) šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais šaukia visuotinį susirinkimą;

2) tvirtina Licencijavimo komisiją;

3) tvirtina Licencijavimo komisijos nuostatus;

4) tvirtina Sąjungos narių kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašą;

5) nustato Sąjungos nario mokesčio mokėjimo tvarką.

4. Sąjungos valdyba turi:

1) teisę gauti iš Sąjungos narių informaciją, susijusią su jų, kaip psichologų, veikla;

2) teisę dalyvauti rengiant teisės aktų, reglamentuojančių praktinę psichologų veiklą, projektus;

3) kitų Sąjungos įstatuose nustatytų funkcijų ir teisių.

17 straipsnis. Etikos komitetas

1. Etikos komitetas yra Sąjungos organas, kuris vadovaudamasis šiuo įstatymu, Sąjungos įstatais, Psichologų profesinės etikos kodeksu, nagrinėja skundus dėl galimų psichologo praktinės veiklos etikos pažeidimų.

2. Etikos komitetą sudaro 7 nariai. Etikos komiteto nariais gali būti asmenys, turintys ne mažesnę kaip penkerių metų praktinio ir (arba) pedagoginio darbo stažą psichologų profesinės veiklos srityje. Etikos komiteto narių kadencijos trukmė – penkeri metai.

3. Etikos komiteto posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų šio komiteto narių. Etikos komiteto sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Etikos komiteto narių balsų dauguma.

4. Etikos komitetas išvadas dėl psichologo praktinės veiklos etikos pažeidimų pateikia Licencijavimo komisijai.

5. Etikos komiteto išvados dėl Psichologų profesinės etikos kodekso pažeidimo gali būti psichologo praktinės veiklos licencijos galiojimo sustabdymo arba panaikinimo pagrindas.

6. Už darbą Etikos komiteto nariams mokama Sąjungos nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Licencijavimo komisija

1. Licencijavimo komisija:

1) priima sprendimus dėl psichologo praktinės veiklos licencijos išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, tikslina psichologo praktinės veiklos licencijos duomenis ir prižiūri, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

2) įvertina valstybės narės piliečio, kito fizinio asmens, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, turinčių pagal įsisteigimo valstybės teisės aktus įgytą teisę verstis psichologo praktine veikla, pateiktus dokumentus dėl teisės laikinai ar kartais verstis psichologo praktine veikla Lietuvos Respublikoje;

3) priima sprendimus dėl psichologų įrašymo į psichologų supervizorių sąrašą.

2. Licencijavimo komisiją penkeriems metams sudaro ir jos sudėtį tvirtina Sąjungos valdyba šiame įstatyme ir Sąjungos įstatuose nustatyta tvarka. Licencijavimo komisija iš savo narių kadencijos laikotarpiui išsirenka komisijos pirmininką.

3. Licencijavimo komisija sudaroma iš vienuolikos narių:

1) šešių įstaigose prie ministerijų dirbančių psichologų – po vieną deleguoja Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Tie patys psichologai negali būti Licencijavimo komisijos nariais dvi kadencijas iš eilės, išskyrus atvejus, kai kitaip negalima sudaryti Licencijavimo komisijos;

2) dviejų psichologų, atstovaujančių skirtingiems universitetams, kurie įgyvendina antrosios pakopos psichologijos studijų programas. Jeigu kandidatus į Licencijavimo komisijos narius pasiūlo daugiau negu du universitetai, įgyvendinantys antrosios pakopos psichologijos studijų programas, iš pateiktų kandidatų Licencijavimo komisijos narius parenka valdyba. To paties universiteto atstovai negali būti Licencijavimo komisijos nariais dvi kadencijas iš eilės, išskyrus atvejus, kai kitaip negalima sudaryti Licencijavimo komisijos;

3) vieno Sąjungos valdybos deleguoto nario;

4) dviejų psichologų, atstovaujančių skirtingas psichologų asociacijas. Jeigu kandidatus į Licencijavimo komisijos narius pasiūlo daugiau negu dvi psichologų asociacijos, iš pateiktų kandidatų Licencijavimo komisijos narius parenka valdyba. Tos pačios psichologų asociacijos atstovai negali būti Licencijavimo komisijos nariais dvi kadencijas iš eilės, išskyrus atvejus, kai kitaip negalima sudaryti Licencijavimo komisijos.

4. Licencijavimo komisijos posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių. Licencijavimo komisijos sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra Licencijavimo komisijos pirmininko balsas. Licencijavimo komisija sprendimus priima Sąjungos vardu.

5. Licencijavimo komisijos nario įgaliojimai nutrūksta, kai:

1) pasibaigia Licencijavimo komisijos kadencijos laikas ir patvirtinama naujos sudėties Licencijavimo komisija;

2) jis atsistatydina ir Licencijavimo komisijos nuostatuose nustatyta tvarka išbraukiamas iš Licencijavimo komisijos narių;

3) jį motyvuotu sprendimu atšaukia delegavęs subjektas ir Licencijavimo komisijos nuostatuose nustatyta tvarka jis išbraukiamas iš Licencijavimo komisijos narių. Motyvuotas sprendimas atšaukti Licencijavimo komisijos narį gali būti priimtas ir tais atvejais, kai dėl netinkamo pareigų atlikimo su prašymu atšaukti Licencijavimo komisijos narį į jį delegavusį subjektą kreipiasi Sąjungos valdyba;

4) teismas pripažįsta jį neveiksniu šioje srityje;

5) jis miršta.

6. Licencijavimo komisijos nario įgaliojimams nutrūkus šio straipsnio 5 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktuose nurodytais pagrindais, likusiam Licencijavimo komisijos kadencijos laikui į jo vietą šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka skiriamas naujas Licencijavimo komisijos narys.

7. Licencijavimo komisijos nariu gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos psichologas. Psichologas negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir skiriamas Licencijavimo komisijos nariu, jeigu:

1) jis įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo, – kol teistumas neišnykęs arba nepanaikintas;

2) jis įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl kito, negu nurodyta šios dalies 1 punkte, tyčinio nusikaltimo, – kol teistumas neišnykęs arba nepanaikintas;

3) jis įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo penkeri metai;

4) jam už Psichologų profesinės etikos kodekso pažeidimus Licencijavimo komisijos sprendimu panaikintas psichologo praktinės veiklos licencijos galiojimas ir nuo šio sprendimo priėmimo nepraėjo penkeri metai;

5) jis piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis, narkotinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis;

6) Etikos komiteto pripažintas pažeidusiu Psichologų profesinės etikos kodeksą ir nuo šio sprendimo priėmimo dienos nepraėjo treji metai.

8. Licencijavimo komisijos sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

9. Už darbą Licencijavimo komisijos nariams mokama Sąjungos nustatyta tvarka.

V SKYRIUS
PSICHOLOGŲ TEISĖS IR PAREIGOS

19 straipsnis. Psichologų teisės

1. Psichologai turi teisę:

1) verstis psichologo praktine veikla šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

2) atsisakyti teikti paslaugas, jeigu tai prieštarauja Psichologų profesinės etikos kodeksui.

2. Psichologai turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

20 straipsnis. Psichologų profesinės pareigos

1. Atlikdamas psichologo praktinę veiklą, psichologas privalo:

1) laikytis teisės aktuose nustatytų psichologo pareigų ir psichologo praktinės veiklos sąlygų, Psichologų profesinės etikos kodekso reikalavimų;

2) sąžiningai atlikti savo pareigas;

3) teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti psichologo praktinės veiklos dokumentus;

4) saugoti psichologinių paslaugų gavėjo jam patikėtą informaciją ir jos neatskleisti. Psichologas negali būti šaukiamas kaip liudytojas ar teikti kokių nors paaiškinimų dėl aplinkybių, kurias jis sužinojo atlikdamas psichologo praktinę veiklą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus. Konfidencialią informaciją psichologas gali atskleisti tik tais atvejais, kai akivaizdžiai gresia rimtas pavojus visuomenei, psichologinių paslaugų gavėjo ar kitų asmenų sveikatai arba gyvybei ir nepažeidžiant konfidencialumo neįmanoma išvengti žalos, taip pat kai įpareigojimas atskleisti konfidencialią informaciją nustatytas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose. Pastaruoju atveju psichologas turi pateikti tik su nagrinėjama byla tiesiogiai susijusią konfidencialią informaciją;

5) nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją ir Psichologo praktinės veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka kas septynerius metus pranešti Licencijavimo komisijai apie profesinės kvalifikacijos tobulinimą.

2. Psichologai turi ir kitų pareigų, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

VI SKYRIUS
UŽSIENIO PILIEČIŲ TEISĖ LAIKINAI IR KARTAIS TEIKTI PSICHOLOGINES PASLAUGAS IR VERSTIS PSICHOLOGO PRAKTINE VEIKLA ĮSISTEIGUS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

21 straipsnis. Valstybių narių piliečių teisė laikinai ir kartais teikti psichologo paslaugas Lietuvos Respublikoje

1. Valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, turintys pagal įsisteigimo valstybės teisės aktus įgytą teisę verstis psichologo praktine veikla, turi teisę laikinai ir kartais teikti psichologines paslaugas Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi teisę teikti psichologines paslaugas Lietuvos Respublikoje neturėdami psichologo praktinės veiklos licencijos.

3. Asmuo, siekiantis teikti psichologines paslaugas Lietuvos Respublikoje laikinai ir kartais, privalo Sąjungos nustatyta tvarka Licencijavimo komisijai pateikti deklaraciją ir dokumentus vadovaudamasis Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nuostatomis.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytus deklaraciją ir dokumentus asmuo gali pateikti nuotoliniu būdu, elektroninių ryšių priemonėmis per kontaktinį centrą, kaip šis apibrėžtas Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, arba tiesiogiai kreipdamasis į Licencijavimo komisiją.

5. Psichologo praktinės veiklos laikinumą (vienkartiškumą) pagal laikinumo (vienkartiškumo) vertinimo kriterijus vertina Licencijavimo komisija, vadovaudamasi Sąjungos valdybos patvirtinu laikinų paslaugų teikimo trukmės, dažnumo, reguliarumo tvarkos aprašu.

6. Valstybės narės pilietis, kuris laikinai ir kartais teikia psichologo paslaugas Lietuvos Respublikoje, turi šio įstatymo V skyriuje nurodytas teises ir pareigas.

22 straipsnis. Užsienio piliečių teisė verstis psichologo praktine veikla įsisteigus Lietuvos Respublikoje

1. Užsienio piliečių, turinčių pagal įsisteigimo valstybės teisės aktus įgytą teisę verstis psichologo praktine veikla ir siekiančių verstis psichologo praktine veikla įsisteigus Lietuvos Respublikoje, profesinė kvalifikacija pripažįstama vadovaujantis Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nuostatomis.

2. Užsienio piliečiams, siekiantiems verstis psichologo praktine veikla Lietuvos Respublikoje, psichologo praktinės veiklos licencijas išduoda Licencijavimo komisija.

3. Šiame straipsnyje nurodytiems asmenims taikomi šio įstatymo 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsniuose nustatyti reikalavimai.

4. Užsienio piliečiai, kurie verčiasi psichologo praktine veikla įsisteigę Lietuvos Respublikoje, turi šio įstatymo V skyriuje nurodytas teises ir pareigas.

VII SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

23 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Asmuo, kuris iki šio įstatymo įsigaliojimo įgijo psichologijos bakalauro ir psichologijos magistro arba psichologijos magistro kvalifikacinius laipsnius ir ne mažiau kaip trejus metus dirbo psichologu, turi teisę gauti psichologo praktinės veiklos licenciją.

2. Asmuo, kuris iki šio įstatymo įsigaliojimo nebuvo įgijęs psichologijos magistro kvalifikacinio laipsnio, tačiau dirbo psichologu, turi teisę dirbti psichologo darbą neturėdamas psichologo praktinės veiklos licencijos ne ilgiau kaip trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos, iki įgys šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytą išsilavinimą.

3. Asmuo, kuris iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo įgijęs psichologijos bakalauro ir psichologijos magistro arba psichologijos magistro kvalifikacinius laipsnius, bet turėjo mažesnį negu trejų metų psichologo darbo stažą, gali dirbti psichologo darbą neturėdamas psichologo praktinės veiklos licencijos ne ilgiau kaip trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Šis asmuo psichologo praktinės veiklos licenciją gali gauti įgijęs trejų metų psichologo darbo stažą, bet ne vėliau kaip per trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos arba atlikęs prižiūrimą psichologo praktinę veiklą, nustatytą šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys iki šio įstatymo įsigaliojimo ir šiam įstatymui įsigaliojus turi teisę tapti Sąjungos nariais.

5. Asmenys, po šio įstatymo įsigaliojimo norintys verstis psichologo praktine veikla šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais pagrindais neturėdami licencijos, apie tai turi pranešti Sąjungai. Ši informaciją skelbiama Sąjungos interneto svetainėje.

25 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.

2. Vyriausybė iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Sąjunga iki 2020 m. gegužės 31 d. sušaukia visuotinį susirinkimą, kuriame su šio įstatymo nuostatomis suderina Lietuvos psichologų sąjungos įstatus, Psichologų profesinės etikos kodeksą, išrenka Sąjungos prezidentą, Sąjungos valdybą ir Etikos komitetą.

4. Sąjunga iki 2020 m. birželio 30 d. pagal kompetenciją parengia šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas